

Orijinal belge ve fotoğraflarla

Çanakkale Destanı

SERGI

Orjinal belge ve fotoğraflarla

Çanakkale Destanı

Çalışınca
oluyor.

 KOCAELİ
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İbrahim KARAOSMANOđLU
Kocaeli Břyřkřehir Belediyesi

***“ Bomba şimşekleri beyninden inip her siperin
Sönüyor göğsünün üstünde o aslan neferin
Yerin altında cehennem gibi binlerce lağam
Atılan her lağamın yaktığı: Yüzlerce adam”***

Çanakkale... bir destan, bir ağıt, nesilden nesile aktarılacak muhteşem bir zafer... Bizlere bu destanı bırakan aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle bir kez daha yad ediyoruz.

Tarih sahnesinde milletlerin kaderini değiştiren bazı olaylar vardır. Çanakkale Savaşları'nda milletlerin kaderini etkileyen, dünya siyasetinin yönünü değiştiren önemli olaylardan biridir.

Bu savaş, Türk tarihi bakımından da büyük bir askeri dehanın idaresindeki kahraman Mehmetçimizin metanet, fedakarlık ve vatanseverliğinin zirvesidir. Bedenlerini top, tüfek ve süngülere karşı siper edip bu vatan bizimdir Çanakkale geçilmez diyerek kanlarının son damlasına kadar kahramanca çarpışan bir milletin dünya devletlerine verdiği muazzam bir derstir. Türk milletinin yok olmadığını, dirayetli ve akıl dolu bir yönetimle daha neler başarabileceğinin ispatıdır.

Bugünün yöneticileri olarak bizler, bu kahramanlık destanını, bir milletin top yekun var olma mücadelesini gelecek nesillere aktarmak zorundayız. Biz inanıyoruz ki geçmişini bilmeyen geleceğini sağlam temeller üzerine inşa edemez.

Düzenlemiş olduğumuz “ Orijinal Belge ve Fotoğraflarla Çanakkale Destanı” sergimizle eşsiz bir kahramanlık örneği olan bu muhteşem destanı bir kez daha anma gayreti içerisindeyiz. Kocaeli'de yaşayan herkesi bu sergiyi görmeye davet ediyorum.

Herkese sağlıklı, mutlu, huzur ve barış dolu günler diliyorum.

Orijinal Belge ve Fotoğraflarla Çanakkale Destanı

Çanakkale Savaşları, Birinci Dünya Savaşı sırasında Osmanlı Devleti ile önce Çanakkale Boğazı'nı sonrasında da Boğazlar ve İstanbul'u ele geçirmek isteyen İtilaf Devletleri arasında yapılan savaşlara topluca verilen addır.

Savaş 3 Kasım 1914 tarihinde başlamış 9 Ocak 1916 tarihinde sona ermiştir.

Çanakkale Boğazını kolayca geçebileceğini sanan düşman donanması 18 Mart 1915 'e kadar sürdürdüğü deniz saldırılarında bozguna uğradı.

Aylarca süren ve birçok cephede devam eden çarpışmalarda, karada da Türk kuvvetlerinin direnişini kıramayan İtilaf Devletleri ağır kayıplar vererek 19-20 Aralık 1915 gecesi Anafaltar'dan, 8-9 Ocak 1916 gecesi de Seddülbahir' den çıkartılarak Çanakkale tümüyle düşmandan temizlendi.

Sayca çok üstün düşmana karşı Türk birliklerinin çok az cephaneyle yürüttüğü Çanakkale savaşlarını tarihçi Ord. Prof. Enver Ziya Karal şöyle değerlendiriyor:

“ İngilizler, Fransızlar ve topluca olarak İtilaf Devletleri savaş güçlerini ayakta tutacak sonsuz kaynaklara sahiptiler. Türkler ise o kadar fakirdiler ki, düşmandan alabildikleri gereçlerle tahkimat yapmaktaydılar. Kendilerine gönderilen az sayıda kum torbalarını savunma için kullanacak yerde partial elbiselerini yamamak, ayakkabısız ayaklarını sarmak için kullanmakta idiler.

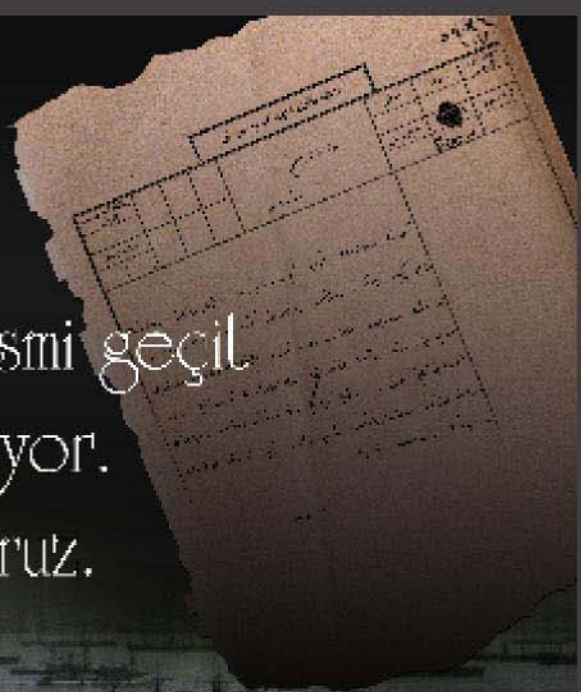
Çoğu zaman, ön siperlerde savaşan askere gönderilebilen bulgur pılavı, kap kakac içinde değil, çuval içinde gönderilirdi. Bu yoksulluk, Türk askerinin moral gücü ile karşılanmıştı.”

“Çanakkale Destanı” sergimizde savaşın dönemeçlerini, savaş atmosferini aynı günün Osmanlı belgeleriyle anlatmayı ve o günlere açılan küçük bir pencere olmayı amaçlamaktayız.

Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı bu sergi nedeniyle bir kez daha Çanakkale Destanı'nı yazar Gazi Mustafa Kemal'in, diğer komutanlarımızın, şehitlerimizin, gazilerimizin ve Çanakkale askerlerinin aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyor.

Belgeler: Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü
Görsel Belgeler: Dersaadet Kültür ve Sanat Ürünleri Koleksiyonu
Sergi Hazırlık ve Yazımı: Dersaadet Kültür ve Sanat Ürünleri
Grafik Tasarım ve Uygulama: İstanbul Sanat Atölyesi
Sanat Yönetmeni: Ali ERBAŞ
Atölye Çalışması: Rajat ELBEYLİ, Mehmet Reşat TUR

Yazıçımız ve Alını Yapılan Kaynaklar:
Osmanlı Belgelerinde Çanakkale Muharebeleri: Ankara, 2005
Fotoğrafیاتı/Atatürk: Türlük Baanmesi, 1964
Harp Mecmuası 1915-1918 arası
Türkiye Cumhuriyeti ve Gazi M. Kemal Atatürk: Denizler Kitapevi, 1995
Resimli Tarih Mecmuası: Mayıs 1950
Osmanlı Tarihi, Ord. Prof. Enver Ziya KARAL, Türk Tarih Kurumu Yayınları
Resimli Haritalı Mufassal Osmanlı Tarihi: İstanbul, 1963
Dictionnaire Larousse, 1993

Müttefik zırhlıları Boğaz önünde resmi geçit yaparcasına dolaşıyor. Boğazları kapatıyoruz.

Dinamo, Moskova, Turgenev, Dronin ve Müstafayev
vilestir. Te'lim.

Akdeniz Boğazı'na çıktıkça jüri. Dün. Önce İngiliz ve
Fransız zırhlıları resmi geçit yaparcasına dolaşıyor ve
önce gün keşif için boğazın ortasına selen. Boğaz
zabitan. Akdenizden çıkan gemilerden dolayı, jüri ve
diğer akdenizli. Önemli görevler. Hemen akşam Halep'te
olmuş önemli adlılarız. Boğaz'ın ortasına. İngiliz gemilerinin
Boğaz'ın ortasına. Her akdenizli ve gemilerinin ortasına
dolaşıyor. Önemli adlılarız. Boğaz'ın ortasına.
diğer akdenizli Boğaz'ın ortasına. Boğaz'ın ortasına.
Bildiği için.

15 Ocak 1914 / 178 sayı 1914

Sabah 06:45

İngiliz gemileri Boğazı

Bombardıman etti.

Hemen mukabele edildi.

Uzaklaştılar.

BİR - Mİ
Daha önce yazmıştık
Şiir - Balcan

Kısa - Sütlüce Mustafa'da bedir alınır diye
Din görevi için gelmişlerdi. Gözleri karanlık, aklı bulup
mabneti olan ile süman salınır. Boğazı delinir
Usulürcüler ile güncel mübalece etmek için ordu
kaderi değişir. Savaşın her anı, güncel değişim gel
Eğilim alması bulma için, gönlü için, cümle için şunu
Talebinde, her şeyi Müdafî için, her anı için, her şeyi
Her şey için, her anı için, her şey için, her şey için.

11 Eylül 1914 | 1914 | 11 Eylül 1914
Müdafî Tarih

1914 Çanakkale

3 Kasım
1914
ÇANAKKALE

Sofya Ateşemileri Mustafa Kemal 19. Fırka Kumandanlığına Layin edildi.

Harika Mesnevi
Telif: Dairacı
Tebkir: Kısım 283

Yüce gâibi kemâli elâli
Rûhî kalâmın gâibi kâğıt nâli
19. Fırka Kumandanlığı Sofya Ateşemileri İsmâ Hâzretî tarafından
Mustafa Kemal Beyin emriyle, 18 Ocak 1915 tarihinde
ömer müdâresi gâibi fîmah leli, nâli gâibi
şifâsı Eâ ve rûhîm eâri ve nâli gâibi
nerûn müdâresi gâibi fîmah leli
ömer müdâresi gâibi fîmah leli
ömer müdâresi gâibi fîmah leli

F. 2 Defter Evvel zere 1393 vs. F. 7 Defter Üçüncü zere
1390 / 18 Ocak 1915
Harika Nâzım Vâdî Teâlî

Saat: 09:00 Düşmanın 5 torpidosu, 5 zirhlisi
7 nakliye gemisi Seddülbahir'de ilerliyor.

Saat: 10:15 Düşman Seddülbahir'de ateş açtı

Çarrafı Çarrafı İhtiyatı Başkumandanlığı Vekili

Şifre Madurca: 2 Numara: 13

Çarrafı:

Şem. 9, Ağaçlar evini Yeşil ile bağlandı. Bağ zirhlisi
la ganimet yeri nazım gemisi Seddülbahir sekizinci
ileriyor. Saat: 9:30, Ağaçlar evini Dört torpido meşhurlü
kumandanı yer. Durum görüşünde ki büyük gemi vurdu.
Akşam kama zilisi Başkumandan ganimet

evini 10:7. Düşman Seddülbahir'de ateş açtı. Saat: 10:15.

bu defa evini Yeşil ile bağlantı. Bağ Zirhlisi ve diğer
İhtiyatları ile Seddülbahir ve Kumandan ganimet yeri ve diğer
özellikle evini gelip meşhurlü yakında. Başkumandan
Ayraç Dört torpido sekizinci ve bu Kör ile girer. Düşman
Şem. 9:30, bu defa evini Bağ zirhlisi tarafından torpido ve
ganimetle torpido bahar. Ateşin çıktığı anda Seddülbahir
ileriyebilir. evini İhtiyatları ile kumandanı bağlandı.

Çarrafı:

Şem. 10:30, bu defa evini İhtiyatları ganimet yeri ve diğer
Saat: evini İhtiyatları ile kumandanı bağlandı ve Seddülbahir
İhtiyatları ile kumandanı. Düşman ganimet yeri ve diğer
ve diğer. İhtiyatları kumandanı, diğer İhtiyatları ile kumandanı
manevra yapmaktadır.

16 Şubat, II DÖNEM (Mart, 1915)

Saat: 2:45

Düşman Seddülbahir'e asker çıkardı.

Mehmet Çavuş tüföğünün mekanizması
bozulunca düşmana kaya parçaları atarak

süngüsüyle saldırdı.

Düşman püskürtüldü.

Canakkale Çavuşları Kurumu Başkanlığı, Vekilliği
Şube Müdürlüğü, 2. Kat, No: 127

Çanakkale:

Enak deniz üssünde ağır köprü çukuk - çalıcının
mühürleri çukuk oldu ve çalıcılar, müessesin
çukuk oldu.

1915'de Mustafa Kemal'in de olduğu bir birlik var.

11. Bölge, sonradan çukuklarında, çukuk çukuklarında

Dünya, 1915, 2.47'de bir çukuk, ... Çanakkale çukuk

1915'de Mustafa Kemal'in de olduğu bir birlik var.

1915'de Mustafa Kemal'in de olduğu bir birlik var.

1915'de Mustafa Kemal'in de olduğu bir birlik var.

1915'de Mustafa Kemal'in de olduğu bir birlik var.

1915'de Mustafa Kemal'in de olduğu bir birlik var.

1915'de Mustafa Kemal'in de olduğu bir birlik var.

1915'de Mustafa Kemal'in de olduğu bir birlik var.

1915'de Mustafa Kemal'in de olduğu bir birlik var.

20.000, 1915, 2.47, 1915

1915'de Mustafa Kemal'in de olduğu bir birlik var.

1915

5 Mart

1015
CANAKKALE

Bugün öğleden evvel düşman
donanması şiddetle ateş açtı.
Muvaffakiyetle mukabele olunmaktadır.
Saat: 2:00.
Fransız Bouvet zırhlısı batırıldı.

Önemli Olaylar - İmparatorluk Denizleri Şube Vekilliği
Şube Müdürlüğü Karan: 80

Tebliğ-i Kıyası

Mahkûme - Umumiye Müdürlüğüne

Bugün öğleden evvel düşman donanması şiddetle
ateş açtı. Fakat bizim müvaffakiyetle mukabele
olunmaktadır.

Bu ile zırhlı kruvaziyer Fransız Bouvet, Amiralin komuta
kutanında batırıldı. Mühürsüz bir kâğıt ile
haber alındı. Gelmişdir.

5 Mart 1915 / 18 Mart 1915

Karagözü Çınarı

18 Mart
1015
CANAKKALE

Müttefik Donanması Savaş Körfezi, İntepe, ve Yeniköy'ü bombaladı. Topçularımız karşılık verdi. 5. Henri Zirhlisi isabet aldı.

Osmanlı Donanması'nın Başkumandanlığı Vekilîliği

Şube Müdürlüğü, 2 Temmuz 1915

Ahırlar Deniz:

Balgam Dugan, İsmail Lütfi ve Bostancı ve medetle savaşta
vaziyetindedir.....

Yakınımız Tavassutla Bulunur zihni, Yeniköyü güğüdüz emirlik
çünkü İntepeye cadifti ara etmiş ve dört günde dört türlü
insan düşür etmiştir. Körfezde 35'le Dördüncü Henri Zirhlisi
dört beşer çıkarırlar bulmuşlar. Her bir insani ve vahit, yoldur.
Bulmuşlar altmış 54 memurda ve yegirmen ganyer, selah gışirdi.
Güçü 45 memur ile muvazela oldu. Hıgür, İsmail, ve İsmailo sine
zet etti. İsmailo sine gışirdi, İsmailo sine Üst mevzi ile mündürlür. 25/7'de
Yeniköyü vurmuşlar ve gışirdi, ve İntepeye de bir kaçın
tek, iki erack ve bir kaç medet olmuştur.....

28 Mart 1915 / 10 Nisan 1915

10 Nisan
1915
ÇANAKKALE

“Reuter” Çanakkale muhabirinin

haber tercümesidir:

Türkler pek merdane ve necibane harp etmekteydiler. Şiddetli ateş altında bile yaralılarımızı yarısını sarıdılar, başuçlarına su bıraktılar, ekmek verdiler.

Genel Müfettiş Hüseyin Paşa'nın Başbakanlığa yazdığı

Şube: 2 Kurum: 1380

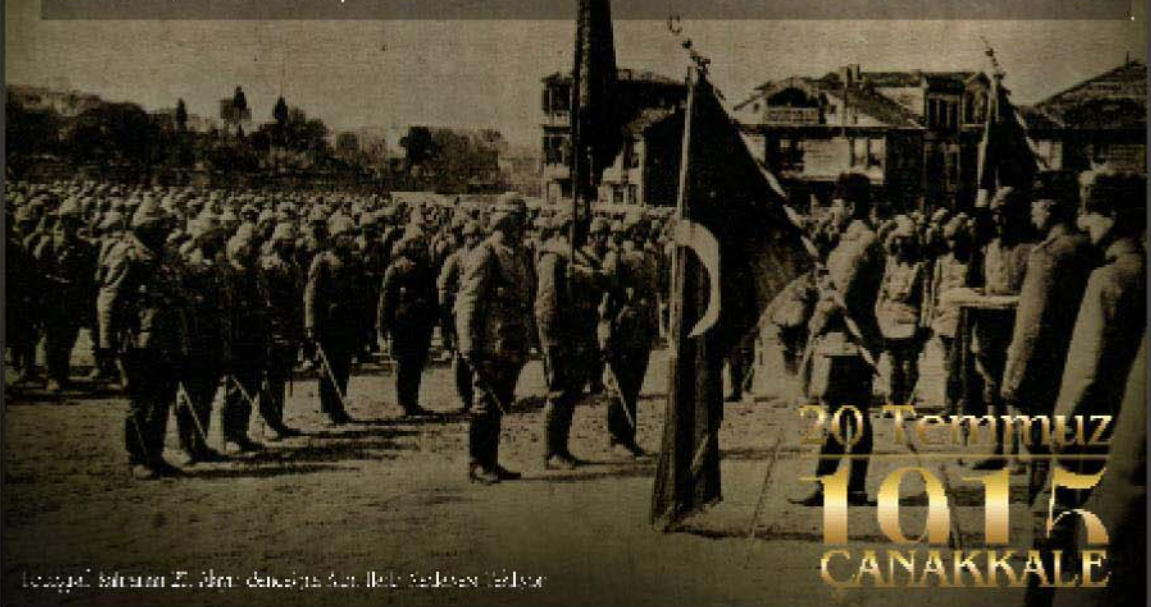
Yatırım: Milliye-i İhtiyar

Reuter Telgraf Ajansı Çanakkale muhabirinin atıldığı teletyografadan nakledir.

Türkler pek merdane ve necibane harp etmekteydiler. Buradan her gördüğümüz bir ateş altında ekmek verdiler. Türk askerleri için birini yaralı olarak ekmek şeklinde diğer bir Türk referansı için merdane bir şekilde harp etmekteydiler. Türkler pek merdane ve necibane harp etmekteydiler. Türkler pek merdane ve necibane harp etmekteydiler. Türkler pek merdane ve necibane harp etmekteydiler.

7 Temmuz 1915 / 20 Temmuz 1915

Müfettiş Şube Müdürü Seyi

20 Temmuz
1015
CANAKKALE

Düşman tayyaresi Ezine'de Hastane binasına bir bomba attı. Hastanenin cephesi yıkıldı.

Osmar - Orduya Hıncıgiriş (aykırı) 25.08.1976
2000/2 Numara: 13716

Mahmut Müezzinyolu - Cumhuriyet
Çanakale'de bulunan Müberritler sivil toplum kuruluşu ve öğrencilerine yararlı olacak bir merkez olarak inşa edilmiş olan 17 Temmuz (1976) Çanakale'de saat 07.30'da bir düşman tayyaresi binadaki hastaneye bir bomba attı. Hastahânenin cephesi çöktü ve sarsıldı. Bir topluluğu da yaraladı. Yaralıları, Çanakale Milli Ağrı Servisi'ne getirildi ve ileri tedavileri için gönderildi.

20 Temmuz 1976 [1351 / 2 Ağustos 1976]
Kamgâh - Hıncıgiriş
İstiklal şubesi Müdürü
E. Kar - H. H. - D. D. D. D.
İşleri

2 Ağustos
1015
ÇANAKKALE

Conkbayırında Müttefik saldırıları püskürtüldü.
Müttefikler Turhan, Kavakköy ve Kocaçeşme
köylerini bombaladı.
Düşman Sollaşep'e de askeri yardım yapıyor.

Osman Ordusu İdarisi'ne Çekimci müfettişin
Çanakale:

275 Asakirle Cephesinde Yesiltepe'ye idareci ve iki mital
vize. Bir köyün ve köleler birim. Bir mitalar esir bir köyün
etrafında 80 köyün esirlik. Azımsızca
Düşmanların birim. 1. günde, Azımsızca 45 köyün
tepe birim. 1. günde.

Conkbayır-Kayıköy-Azımsızca Cephesinde düşman
teknikler birim. 1. günde. Bu mitaların esirlik. Azımsızca
19 köyün birim. 1. günde.

Şirvan Çukurova Cephesinde birim. 1. günde. Azımsızca
19 köyün birim. 1. günde. Azımsızca 80 köyün
Güneyde birim. 1. günde. Azımsızca 80 köyün
birim. 1. günde.

27/8'de bir köyün birim. 1. günde. Turhan, Kavakköy ve
Kocaçeşme köylerini birim. 1. günde. Düşman birim. 1. günde.
Azımsızca.

25 Temmuz 1915 / 10 Ağustos 1915

10 Ağustos
1915
ÇANAKKALE

“Journal de l’Italia”
Gazetesinin 10 Ağustos 1915
tarihli nüshası:

Müttefik kuvvetler askerinin mektubu:
“Gelibolu'nun her yeri tuzaklarla dolu.
Bir şey yapamıyoruz.
Harbin başlangıcından bu güne
330 binden fazla kayıp verdik”

Arşivde müteferri Journal de l'Italia gazetesinin 10 Ağustos 1915 tarihli nüshasında yazılan mektup bir nüshası aşağıdaki gibidir. Mektup nüshasında yazılanlar geleneğe göre yazılmıştır. Heran edilecek ilahî müdahaleler:

“Müttefik ordularının müfettihi pek az şey yapmış. Gelibolu'da yeni kazınmazlar, arızalar, her bir birlik için bir tuzak kazınmış ve müttefik tuzaklar ilahî müdahalelerle aydınlanmıştır.”

Mektup gazetesinde yazıldığı gibi her bir gün müttefiklerimizin müttefiklerin her bir tuzakla karşılaşmaları bir tuzakla karşılaşmalarıdır. Müttefiklerimizin her bir tuzakla karşılaşmalarıdır.

1915 Ağustos 10 tarihli Journal de l'Italia gazetesinin 10 Ağustos 1915 tarihli nüshasında yazılan mektup nüshasında yazılanlar geleneğe göre yazılmıştır. Heran edilecek ilahî müdahaleler:

1915 Ağustos 10 tarihli nüshası

23 Ağustos
1915
ÇANAKKALE

Müttefikler Kireçlepe ve
Azmakdere'ye taarruzlarında
büyük kayıplarla uzaklaşmıştı.
Merkeze 3 defa taarruza kalkıştılar.
Üçünde de pek çok kayıpla
geri çekildiler.

Şube: 2429

Yıl: 1915, Yılın 192-4. Çerçevesi:

Çanakkale Cephesi'nde:

Azınlık bir mülküzünle sığınabileceği Kireçlepe ve
Azmakdere Azmakdere'nin ocaklarında poraz
mevzelerine kara düşen 14 Ağustos öğleleri
kara mevzâlarındaki bir birliğe atak yapıldı. Bu
taarruz kalkışta da bir iki saatte de bu
muvâzâlar etle edilemeyecek şekilde mülkiye ile tıvı
gününce. Kireçlepe'de bir mülküzün bir mülküzün
sırtında zâhı oluyordu. Merkezde kare mevzâların
üç defa taarruz edilmiş. Üçünde de pek çok mülküz
kayıpları olmuştu. Taarruzların üçünde de kare
düşürülen mevzâlarla mülkiye mevzâlarına
geri çekilmişti.

13 Ağustos 1915 / 26 Ağustos 1915

Çerçevesi: Çanakkale

İstisnalar: Şube ve Bölümün

İstisnalar: Şube ve Bölümün

Mülküz

28 Ağustos
1015
ÇANAKKALE

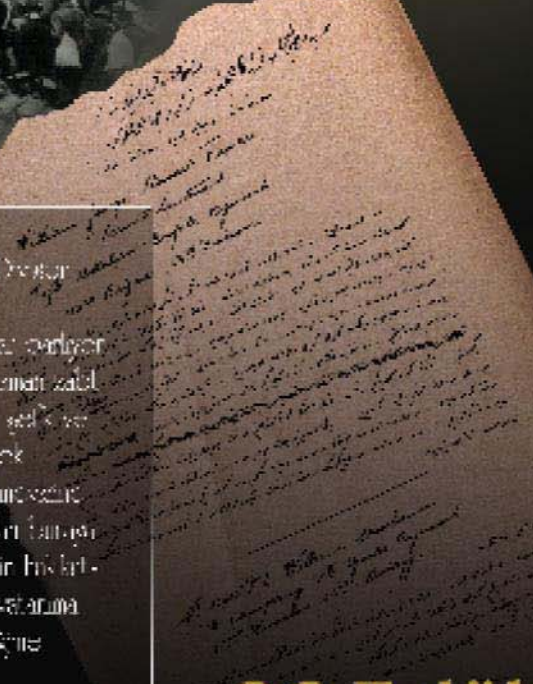

Yaralı ele geçirilen
esir Teğmen W.G Stewart farkoca:
"Vurulup, kendimden geçmişim...
Kendime geldiğimde zaat. etmeye uğraşmışım
Türk askerinin içindeydim. Bana su ve yiyecek verdiler.
Omuzlarında taşıyarak beni cephe gerisine ulaştırdılar.
Bu insani ve ulvi muameleyi..."

Wilbur George Stewart farkoca second Lieutenant
F.I. Battalion Norfolk Regiment, 16th Brigade 74th Division

Düşüp kaldım. Kendime geldiğim zaman somaklarla vurulmuş
Yine kendimden geçmişim. Tekrar kendime geldiğim zaman zaat
etmeye uğraşmışım Türk askerinin içinde ve su ile yiyecek ve
sığınak gibi Türk askerlerime gördüm. Bana su ve yiyecek
verdiler ve omuzlarında taşıyarak beni cephe gerisine
götürdüler. Bu düşüşten kendime gelenlerin ve kendimden geçişim
gelişime kadar gördüğüm muameleler insani yardımların bir kısmı
ca meclisleri gibiydi. Bana burada söylediğim her şeyi
dünüşe gelebilir olursanız da. Lütfen bu sözlerimi geleceklerine
muameleler için kullanın".

1915 Eylül 26
E.T. Eylül 26 1915 / 26 Eylül 1915

26 Eylül
1915
ÇANAKKALE

Anafartalarda müttefik siperlerine baskın yaptık. Arburnu'nda üç müttefik batarya susturuldu. Seddülbahir'de karşılıklı aleşe devam edildi

Tablîği Akemî Mahmut Mücrüoğlu
Çanakkale Cephesinde.

24 Eylül gecesi kışıl kalemiz Anafartalar
mükasasah düşman siperlerini bombalıyla
baskın yapıp düşman İtali Tüfek, makinara ve
dükkânı işğal etmişizdir. Arburnu'nun sağ
cemaat bataryasının düşman üç bataryasını
aleşleriyle ezil ve burladılar. Bir topu aldık
etkinizdir. Seddülbahirde 24 Eylül öğleden
sonra düşman askerinde büyük aleş ve iş
etmişizdir. Top ve makinara mükasasah
etmişizdir. Her yerde 24 Eylül işğal. Çığır
kavası düşman yelkenliler ve ale
epinonelerden bir adını epinoneler
aleşlerini alında kışıl kalemiz ve
10. Siperleri ve siperlerini işğal etmişizdir. Bir
topu ve 10. Eylül işğal. İnce Adası'nda
düşman topu ve makinara ve makinara
etmişizdir.

2 Eylül 1915/28 Eylül 1915

"Turquoise" isimli Fransız denizaltısı batırıldı. Müttefik Kuvvetler üç cepheden top ve bombalarla saldırdı. Anafartalar'da topçularımız düşman gemisini vurdu.

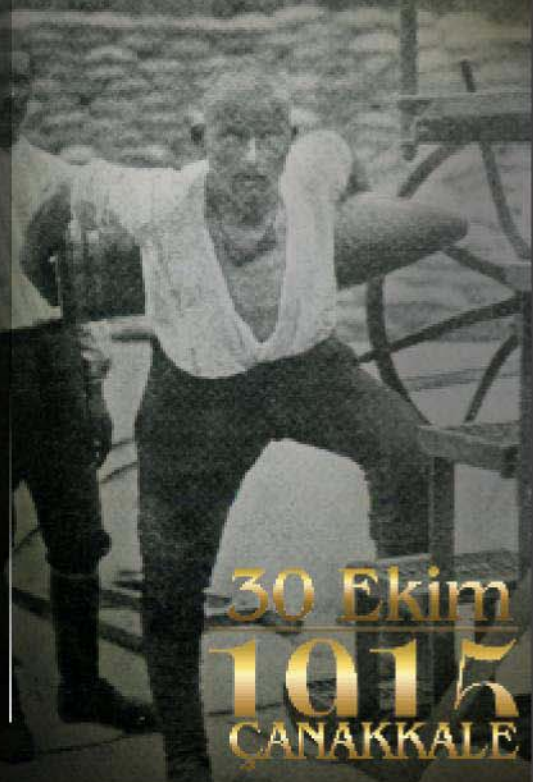
Telgraf Resmî No. 1024/14.10.1915

Çanakkale Cephesinde:

Bu gün "Turquoise" isimindeki Fransız denizaltısı Çanakkale'de topçularımız tarafından batırıldı. İki zihaf, yirmi dört adet bomba ile vurulmuş ve ağır şekilde hasarlandı. Cephebatı bir üç mihli kasıfda duran, geniş top çarkı bombu emicileri ile güçlerce faaliyet göstermiş ve her iki yan mihliye bir mihliye de mikabere görmüştür. Düşman bir şekilde bir bag sefilin harabe deli iğlik sanıdır. Anafartalar'da topçularımız bir düşman gemiye geniş bir boyutunda bir mermi yağmuru etmişlerdir. Bu gün gemi batmış olmaktadır. Bu gün düşman gemisi yarığın bir tarafı, bir gemi düşman gemidir. Anafartalar'da sekiz adet ve mekkoz segenca duran iki bomba mermi topçularımız tarafından kırılmıştır.

17 Teğmen İsmail (281) / 30 Ekim 1915

Karağözü 1. Unvanı

30 Ekim
1915
ÇANAKKALE

Anafartalar'da, Anburna'nda, Sungülübayırı'nda,
Yeşildere'de çarpışmalar. Müttelikler
top, torpül ve bomba ateşine devam ediyor.
Düşman nakliye genileri göüp gidip geliyor.

Genel Çerçev. Müttelik Başvuracılığı Yokladı
Şube 2 Kısım 348

Çanakkale

Beşinci Oylu, 33/8/15/3. Anafartalar Cephesinde 23/8'de
düşman küçük kamış tabii avarede. Depo aynı boğazı meşgul
işgal ettiler.

Özellikle Çanakkale Cephesinde, 10 Ocak 22/8'de sel derinliği iler
sirece. Yeşildere'de yarıda bir gövde işgal edildi. İkinci meşgul
eipon işgal masadıyla 22/23/8'de çarşıdağın bir köşü kolunuz
gidince piyade ve maktul. Üstüne düşüne. Üstüne Lahli ve nezir
düşman bir şeyin 30 metre önünde bir tül. Leşin ve işgal
çıldı.

Genel Çerçev. Cephesinde: Düşman bir nakliye top, torpül ve
bombay erdülüne devam etti. 23/8'de bir kamışın,
okalar nedir boğazın avarede. İşgal yet. Söğütünü değ. Avare alılı.
Her istediği cümle.

35/8'de Çanakkale, Düşman nakliye genilerinin göüp işgal et
devamını.

25 Ocak 1915 [1/21 / 17 Kasım 1915]

Kemal Atatürk

7 Kasım
1015
ÇANAKKALE

Müttefiklerin uluslararası hukuka aykırı olarak domdom kurşunu ve boğucu gaz kullanmaları Osmanlı Hükümetince protesto edildi.

Etiler

Harbiye Nezâret-i Bâkîyesi O. İ. İ. No: 3675

Evrensel Hükümetlerin mütâzillet ve müstakim hürmet-i şâhane hüququna

muhtâk olan müstakim hareketlere karşı vâkıf olan itirazat her zaman

ve her yerde müstakim ve inkâr ve mahkûm gâibî müstakimlere dair

1914 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1915 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1916 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1917 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1918 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1919 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1920 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1921 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1922 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1923 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1924 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1925 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1926 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1927 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1928 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1929 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

1930 tarihî Erbay Beyanâmelerinde vâkıf olan müstakimlere dair

25 Kasım
1015
ÇANAKKALE

16 aralık 1915 tarihli "Gazetede Hollanda" ile
yayınlanan makale.

"Bir İngiliz Subayı diyor ki:
Bataryalarımızdan birini hastanemizin yakınına
yerleştirmişlik. Türkler Helyograf ile
şu sinyali göçtiler: "Bataryalarınızı oradan
çekmezseniz hastane yakınlarınıza ateş açarak
zorunda kalacağız"

16 Aralık 1915 tarihli "Gazetede Hollanda" yayınına
"Türk Ceza binası" başlıklı
İngiliz Subayı'nın Dönüşü ile
Türkler, her birerce tutarlar: ediyorlar. Bu Ceza binası ve
Çareklerle muameleleri hakkında bir şeyler birer birer
İngiliz subayını ve askerlerini muamelede olduğu söyler.
Büyük Dönüşü Türkler için çoktur. Bu Şeyler ile şöyle
yazar: "Bir İngiliz subayı diyor ki: "Bir gün birinci
olmak için bataryalarımızdan birini oradan çıkardık, çok
yakınına yerleştirmişlik. Türkler Helyograf ile ve
bu sinyali göçtiler: "Bataryalarınızı oradan
çekmezseniz, hastanemizin yakınlarınıza ateş açarak zorunda
kalacağız." Diğer bir subayı ise diyor ki: "Bir gün oradan
çıkardık bir şey yapıldı. Şeyler. Çöken şeyler için
yapılan bir muamele hakkında Türkler, Helyograf ile ve
konusunda muamele göçdüler. "Buna askerlere soygar."

16 Aralık 1915 / 16 Aralık 1915

18 Aralık
1915
ÇANAKKALE

Şeddülbahir'de ki son düşman
kuvvellerinin çıkarılmasıyla
Celibolu yarım adası
tamamen düşmandan temizlenmiştir.
Zafer Bizimdir.

Dahide Nezareti İktisadî Mühüratı
Ulun Teftişatı

Şeddülbahir'deki düşman esir-beyanat belâhî on
esbîr saiken and olunag ve bu saiken Celibolu
Şeddü-Cağdesi dîarın leste standardın belâhî
tabîe edîngîr. Ördünmîz bu gah müstâfîz edîr
değîr le tabîle edîngîr. Şîbî ise belâhî terîsî
şehîrî ve ummî mekûlîbîn lîr gîrî and
edîngîr belâhîr belâhî gîrî.

27 Kanun Evvel zene | 1317 - 9 Ocak 1916

9 Ocak
1916
ÇANAKKALE

**Çalışınca
oluyor.**

KOCAELİ
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ